

Łódź, dnia 27 grudnia 2016 roku

Pan
HENRYK BRZYSZCZ
Burmistrz Konstantynowa
Łódzkiego

WK-602/77/2016

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 561) informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Mieście Konstantynów Łódzki¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2014-2016 (I półrocze) dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; zadłużenia; sprawozdawczości budżetowej i finansowej; dochodów z tytułu podatków lokalnych; dochodów w tytułu gospodarowania mieniem; udzielania dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych; wydatków na wynagrodzenia; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku.

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia – opisane szczegółowo w protokole kontroli – wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa jednostki oraz naruszania procedur kontroli wewnętrznej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

I.

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 15 czerwca – 18 sierpnia 2016 roku. Protokół podpisano w dniu 2 listopada 2016 roku.

W zakresie uregulowań wewnętrznych

Obowiązująca w kontrolowanej jednostce polityka rachunkowości, wprowadzona w życie mocą zarządzenia nr 18/2012 Burmistrza Konstantinowa Łódzkiego, naruszała art. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), zgodnie z którym to przepisem - określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7 ww. ustawy. Nieprawidłowość ta dotyczyła braku wyszczególnienia wszystkich funkcjonujących w Gminie Konstantinów Łódzki „rejestrów księgowych”, w ramach których w latach objętych kontrolą (2014 – I kwartał 2016 roku), ewidencjonowane były operacje gospodarcze. Zgodnie z § 7 polityki rachunkowości „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych”, w kontrolowanej jednostce prowadzi się odrębnie ewidencję księgową organu finansującego – z zastosowaniem wykazu i opisów kont księgi głównej organu finansującego i ewidencję księgową jednostki – z zastosowaniem wykazu i opisów kont księgi głównej jednostki. Ewidencję księgową organu prowadzi się w wydzielonej jednostce księgowej „ORGAN – księgowość organu”. Z kolei ewidencję księgową jednostki prowadzi się z podziałem na wydzielone jednostki księgowe, w których grupuje się zdarzenia z zakresu, który obejmuje dana jednostka księgowa. Są to następujące „rejestry” księgowe: [1] JDUM – Jednostka Dochodów Urzędu Miasta, w której grupuje się zdarzenia związane z realizacją przez jednostkę dochodów budżetowych budżetu Gminy Konstantinów Łódzki, [2] JDSP – Jednostka Dochodów Skarbu Państwa, która grupuje zdarzenia związane z realizacją przez jednostkę dochodów budżetowych budżetu Skarbu Państwa, [3] JWUM – Jednostka Wydatków Urzędu Miasta, grupująca zdarzenia związane z realizacją przez jednostkę wydatków budżetowych, [4] OPUM – Organ Podatkowy Urzędu Miasta grupujący zdarzenia związane z pracą organu podatkowego, obsługiwanego przez jednostkę. Jednocześnie podczas kontroli stwierdzono faktyczne występowanie nie czterech, a dziewięciu jednostek księgowych funkcjonujących w strukturze Urzędu Miejskiego: [1] JDUM, [2] JDSP, [3] JWUM, [4] OPUM, [5] GOK – Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi, grupuje zdarzenia związane z obsługą ewidencji opłat za odbiór odpadów w ujęciu syntetycznym (obsługa analityczna i kasowa prowadzona w Programie INFOSYS); [6] DEP – jednostka sum depozytowych, grupuje operacje związane ze środkami na koncie sum depozytowych, [7] KM – kaucje mieszkaniowe, grupuje operacje związane ze środkami związanymi z kaucjami mieszkaniowymi, [8] FP – Fundusz Pracy - grupuje operacje związane z dofinansowaniem kosztów dokształcania młodocianych pracowników, [9] ZFŚS – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych - grupuje operacje związane z obsługą konta zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Wskazać trzeba, iż brak precyzyjnego i kompletnego określania wszystkich funkcjonujących w jednostce „rejestrów” księgowych daje możliwość ich nieograniczonego i niekontrolowanego tworzenia w dowolny sposób.

Dodatkowo, jak ustalono w trakcie kontroli, program księgowy obsługujący Miasto Konstantinów Łódzki daje możliwość dowolnego zestawiania ze sobą

funkcjonujących „rejestrów” księgowych, co w omawianym tutaj przypadku umożliwia pozostawianie tych tworzonych poza weryfikacją.

W zakresie ewidencji księgowej

1. W wyniku kontroli stwierdzono wykazywanie na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2015 roku salda na koncie 130-SP w wysokości odpowiednio 23.821,86 zł oraz 450,92 zł. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie czynności kontrolnych salda te wynikały z „przelewów realizowanych przez MOPS na rzecz prowadzonego w gminie rachunku Jednostki Dochodów Skarbu Państwa”, dokonanych w dniu 31 grudnia odpowiednio 2014 i 2015 roku. Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870), jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków. Urząd także jest jednostką organizacyjną jednostki samorządowej, wobec czego do niego również znajdują zastosowanie wskazane powyżej regulacje. Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Finansów, konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki” służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Konto to może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont: [1] wydatków budżetowych – saldo Wn oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku, [2] dochodów budżetowych – saldo Wn oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu. Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: [1] przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223, [2] przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.
2. Stwierdzono przypadki naruszania regulacji rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy

celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów księgowych między jednostką a bankiem. W kontrolowanej jednostce salda Wn konta 130-D i Ma 130-D po zbilansowaniu w 11 przypadkach na 22 skontrolowane wykazywały salda odmienne od kwoty wynikającej z wyciągów bankowych. Kwoty różnic mieściły się w zakresie 0,06 zł do 311,00 zł.

3. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej na koncie 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” w budżecie Gminy Konstantynów Łódzki naruszał przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z ww. aktem prawnym - konto to służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np. subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Jak ustalono na dzień 31 grudnia 2015 roku saldo Ma konta 909 w kontrolowanej jednostce wynosiło 8.948.641,29 zł, na co składały się salda: [1] 909-01 - „Rozliczenia międzyokresowe”, gdzie saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku w wysokości 630.236,00 zł wynikało z części oświatowej subwencji ogólnej przekazanej w grudniu na styczeń roku następnego; [2] 909-01-01 - „Kredyt BS w Aleksandrowie Ł.2006”, saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 47.196,39 zł; [3] 909-01-02 - „Kredyt BS w Aleksandrowie Ł - 2010”, saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 386.034,03 zł; [4] 909-01-03 - „Kredyt BGK”, saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 517.252,86 zł; [5] 909-02-01 - „Obligacje - 2012 3 700 000”, saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 1.166.672,81 zł; [6] 909-02-02 - „Obligacje - 2013 8 000 000”, saldo Ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 2.840.857,33 zł; [7] 909P-02-02 - „Obligacje - 2013 8 000 000”, saldo ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 2.840.857,33 zł; [8] 909P-02-03 - „Obligacje 2013 4 740 000”, saldo ma na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 3.360.391,87 zł. Zgodnie z pisemną informacją złożoną podczas czynności kontrolnych przez Główną Księgową Teresę Markiewicz *„Konto 909-01 opisane jest w programie księgowym jako konto analityczne bilansowe pasywne. Na saldo tego konta na koniec 2015 roku składają się środki dotyczące subwencji oświatowej przekazywanej przez Ministerstwo Finansów w kontekście konta 133-01. Saldo konta wynosi na koniec 2015 roku 630.236,00 zł i wynika z przekazanej subwencji oświatowej jako dochodu przyszłego okresu. Konto 909P-0x opisane jest w programie księgowym jako konto rozliczeń międzyokresowych - konto pozabilansowe. Konto posiada*

następujące analityki: 909-01-01 Kredyt BS w Aleksandrowie Ł. 2006, 909-01-02 – kredyt BS w Aleksandrowie Ł. 2010, 909P-021-03 Kredyt BGK, 909P-01-04 WFOŚiGW pożyczki, 909P-02-01 obligacje – 2012 3 700 000, 909P-02-01 obligacje – 2013 8 000 000, 909P-02-02 obligacje – 2013 4 470 000, 909P-02-03 obligacje – 2014 6 680 000. Saldo konta 909 – pozabilansowego wynosi na koniec 2014 i 2015 roku 8.318.405,29 zł. Na saldo tego konta składają się prognozowane odsetki od kredytów i obligacji”. Zgodnie z przywołanymi we wcześniejszej części regulacjami, konto 909 wyodrębnione zostało jako konto bilansowe, w konsekwencji czego jego saldo powinno być wykazywane w sprawozdaniu finansowym. Jednocześnie jego przeznaczenie jest odmienne od metodologii wprowadzonej w kontrolowanej jednostce. Służy ono bowiem do rozliczeń międzyokresowych, gdzie na stronie Ma konta 909 ujmuje się m.in. przychody/koszty finansowe przyszłych okresów. Tożsamą terminologię jednostka przyjęła w polityce rachunkowości wprowadzonej w życie mocą zarządzenia nr 18/2012 Burmistrza Konstąntynowa Łódzkiego w sprawie wprowadzenia zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Konstąntynowie Łódzkim. Tam również konto 909 jest kontem bilansowym. Jako pozabilansowe wskazano jedynie konta 991, 992 oraz 993. Wskazano tam także, że na stronie Ma konta ujmuje się w szczególności przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np. subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego w korespondencji z kontem 224). Jak również spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260. Biorąc pod uwagę powyższą treść salda Ma konta 909 wynoszące ogółem 8.948.641,29 zł powinno wskazywać na przychody finansowe przyszłych okresów w takiej właśnie kwocie. Uwzględniając wyjaśnienia złożone przez Główną Księgową Teresę Markiewicz kwota 8.318.405,29 zł stanowi prognozowane odsetki od kredytów i obligacji, a zatem koszty (strona Wn konta) a nie przychody. Dodatkowo, biorąc pod uwagę przeznaczenie konta 909 wynikające z przepisów prawa, ujmuje się na nim koszty/przychody przyszłych okresów. Oznacza to, że na koncie 909 nie ujmuje się całości odsetek prognozowanych na okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki, a jedynie odsetki należne na koniec okresu sprawozdawczego, których zapłata spowoduje wystąpienie wydatków w następnym roku budżetowym (np. odsetki za grudzień płatne w styczniu roku następnego).

4. Stwierdzono występowanie na dzień 31 grudnia 2015 roku w ewidencji księgowej Gminy Konstąntynów Łódzki salda Ma na koncie 225-04 - „Rozrachunki z budżetami Skarb Państwa”, w kwocie 5.367.210,56 zł. Z uwagi na brak opisu do przedmiotowego konta w polityce rachunkowości o informacje zwrócono się do Głównej Księgowej Teresy Markiewicz, która wskazała, że na przedmiotowe saldo „(...) składają się przypisy narastająco za lata poprzednie oraz rok bieżący w zakresie: *Opłaty Skarbowej za udostępniania danych adresowych, odsetek do funduszy alimentacyjnego, funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w MOPS. Przypisy należności na koniec kwartału doksięgowane są na podstawie Rb-27ZZ*”. Na podstawie dokumentacji źródłowej, w tym wydruku obrotów i sald dla jednostki księgowej „JDSP” za 2015 rok, stwierdzono, że saldo Ma z bilansu

otwarcia wynosiło 4.666.930,87 zł. Operacje zaksięgowano w korespondencji z kontem 221-01. W 2015 roku dokonywano księgowania w ostatnim dniu każdego z kwartałów: [1] 31 marzec 2015 - dział 750 (administracja publiczna), rozdział 75011 (urzędy wojewódzkie), § 0830 (wpływy z usług) Urząd Miejski JDSP - 310,00 zł; dział 852 (Pomoc społeczna), rozdział 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego), § 0920 (wpływy z pozostałych odsetek) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 52.205,00 zł; dział 852, rozdział 85212, §0980 (wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) MOPS 168.260,00 zł; [2] 30 czerwca 2015 roku - dział 750, rozdział 75011, § 0830 Urząd Miejski JDSP 527,00 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0920 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 59.276,00 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0980 MOPS - 173.451,43 zł; [3] 30 września 2015 roku - dział 750, rozdział 75011, § 0830 Urząd Miejski JDSP 93,00 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0920 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 62.469,99 zł; dział 852, rozdział 85212, §0980 MOPS - 165.280,00 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0970 (wpływy z różnych dochodów) MOPS - 8.505,00 zł; [4] 31 grudnia 2015 roku - dział 750, rozdział 75011, § 0830 Urząd Miejski JDSP - 186,00 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0920 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 65.293,72 zł; dział 852, rozdział 85212, § 0980 MOPS - 162.712,26 zł. Zgodnie z przeznaczeniem konta określonym w polityce rachunkowości kontrolowanej jednostki, konto to służyć powinno do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, wpłat z zysku do budżetu, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Po stronie Wn konta ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a na stronie Wn ujmuje się zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów. Ewidencja szczegółowa do konta 225 zapewnić powinna możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może mieć dwa salda: Wn oznacza stan należności, a saldo Ma stan zobowiązań wobec budżetów. Uwzględniając powyższe, a także aktualną interpretację prawną księgowania funduszu alimentacyjnego zamieszczoną na stronie Ministerstwa Finansów² uznać trzeba za nieprawidłowe ewidencjonowanie na nim przypisów narastająco za lata ubiegłe i bieżące w zakresie głównie funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, a także w konsekwencji wykazywanie kwoty tych przypisów w sprawozdaniach finansowych.

W zakresie sprawozdawczości

1. W sprawozdaniu Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonym za I kwartał 2015 roku, stwierdzono wykazanie w poz. C1 sprawozdania „Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację projektów lub zadań finansowanych

²http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/rachunkowosc/najczesciej-zadawane-pytania2/-/asset_publisher/yQ5z/content/rachunkowosc-budzetowa?redirect=http%3A%2F%2Fwww.mf.gov.pl%2Fministerstwo-finansow%2Fdzialalnosc%2Frachunkowosc%2Fnajczesciej-zadawane-pytania2%3Fp_id%3D101_INSTANCE_yQ5z%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1#p_id_101_INSTANCE_yQ5z_

z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy” kwoty ogółem 27.437.295,33 zł, w tym na współfinansowanie 6.680.000,00 zł. W sprawozdaniu Rb-Z za II kwartał 2015 roku w poz. C1 wykazano kredyty ogółem w wysokości 6.680.000,00 zł, w tym na współfinansowanie 6.680.000,00 zł; w sprawozdaniach za III i IV kwartał 2015 roku oraz I kwartał 2016 roku w poz. C1 wykazano kredyty ogółem w wysokości 27.437.295,33 zł, w tym na współfinansowanie 6.680.000,00 zł.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) - w części C sprawozdania Rb-Z dotyczącej uzupełniających danych o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego, wykazuje się kwoty wyłączeń z ograniczeń długu i spłaty zobowiązań określonych w art. 170 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104, ze zm.)³, w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1456) oraz art. 121a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1241 ze zm.), a także kwoty zobowiązań dodawanych zgodnie z art. 244 ustawy o finansach publicznych. Część C składa się z zestawień: [1] C1 - Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, [2] C2 Dodatkowe dane uzupełniające.

W zestawieniu C1 sprawozdania Rb-Z dotyczącym kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych jednostek samorządu terytorialnego na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, wykazuje się zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych z budżetu państwa lub z innych źródeł oraz zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych - jako zobowiązania z innych źródeł, w tym na współfinansowanie (udział własny). W uchwale Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkim nr XLVIII/367/14 z dnia 4 września 2014 roku w sprawie emisji przez Gminę Konstancynów Łódzki obligacji komunalnych w kwocie 6.680.000,00 zł wskazano jedynie, iż celem emisji jest pozyskanie środków na pokrycie planowanego deficytu budżetowego w ww. kwocie. W uchwale nr IV/8/14 Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkim z dnia 23 grudnia 2014 roku w sprawie zmiany uchwały nr XLI/314/14 Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkim z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Konstancynów Łódzki na lata 2014 – 2029, w poz. 12.7 „Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, bez względu na stopień finansowania tymi

³ Obecnie materia wyłączeń unormowana jest w przepisach art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870).

środkami" i w poz. 12.7.1 „w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania" wskazano kwotę 6.680.000,00 zł. Jednocześnie w uchwale nr XVIII/132/16 Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkim z dnia 28 stycznia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Konstancynów Łódzki na lata 2016-2029, w poz. 5.1.1 „Spłata rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych włączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy" – w wszystkich latach objętych prognozą wskazano 0,00 zł. A zgodnie z treścią umowy emisji obligacji zawartej w dniu 14 października 2014 roku wykupy obligacji w 6 seriach A14 – F14 miały mieć miejsce w okresie 2024 – 2029. Zatem stwierdzić należy, że w momencie gdy przychód w kwocie 6.680.000,00 zł przeznaczony był na współfinansowanie zadania/projektu realizowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, konsekwencją ujęcia go w poz. C1 sprawozdania Rb-Z powinno być analogiczne potraktowanie planowanych na lata 2024 – 2029 rozchodów (wykupu obligacji) i objęcie ich wyłączeniem.

2. W wyniku kontroli sprawozdań jednostkowych Rb-27S i Rb-28S, sporządzanych za 2014 i 2015 rok przez Urząd Miejski w Konstancynie Łódzkim, stwierdzono, że:
 - sprawozdanie Rb-27S za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku - w części przeznaczonej na „nazwę i adres jednostki sprawdzającej”, „numer identyfikacyjny REGON”, „Adresat”, „Nazwy”, „Symbole” zostawiono puste pozycje, nie wpisując żadnych danych. W objaśnieniach do raportu „parametry raportu Rb-27S” wskazano na jednostki organizacyjne, których dotyczy sprawozdanie: Organ, JDUM, OPUM, GOK. Dodatkowo przekazane kontrolującym, jako oficjalne i ostateczne, sprawozdanie nie zawierało daty jego sporządzenia, a w miejscach wyznaczonych na podpisy znajdował się jedynie podpis Głównej Księgowej, przy jednoczesnym braku podpisu kierownika jednostki;
 - sprawozdanie Rb-28S za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku - w części przeznaczonej na „nazwę i adres jednostki sprawdzającej”, „numer identyfikacyjny REGON”, „Adresat” „Nazwy”, „Symbole” zostawiono puste pozycje nie wpisując żadnych danych. W objaśnieniach do raportu „parametry raportu Rb-28S” wskazano na jednostki organizacyjne, których dotyczy sprawozdanie: JWUM. Analogicznie jak powyżej, przekazane kontrolującym jako oficjalne i ostateczne, sprawozdanie nie zawierało daty jego sporządzenia, a w miejscach wyznaczonych na podpisy znajdował się jedynie podpis Głównej Księgowej, przy jednoczesnym braku podpisu kierownika jednostki;
 - sprawozdanie Rb-27S za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku zawierało już dane w części „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej: Urząd Miejski, JDUM, OPUM, GOK, ORGAN), oraz w części „Numer identyfikacyjny REGON”. Jednak przekazane kontrolującym, jako oficjalne i ostateczne, sprawozdanie nie zawierało daty jego sporządzenia,

a w miejscach wyznaczonych na podpisy głównego księgowego oraz kierownika jednostki – brak było podpisów osób sporządzających czy też zatwierdzających.

Powyższe naruszało regulacje zawarte w § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015), zgodnie z którym to przepisem - sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ewidencji księgowej. Urząd Miejski jako odrębna jednostka organizacyjna zobowiązana jest składać osobne sprawozdania stosownie do wymogów ww. rozporządzenia. Jednocześnie w świetle obowiązujących przepisów sprawozdania niezatwierdzone przez kierownika jednostki nie posiadają mocy prawnej. Dlatego też należy przyjąć, iż za 2014 rok i za 2015 rok Urząd Miejski w Konstancynie Łódzkim nie sporządził odpowiednio rocznych sprawozdań jednostkowych Rb-27S i Rb-28S, a za 2015 rok nie zostało sporządzone sprawozdanie R-27S.

3. Dokonano analizy wykonania wolnych środków na podstawie sprawozdań Rb-NDS za lata 2014 – 2015 oraz sprawozdań finansowych budżetu za lata 2013 – 2015. Weryfikacją objęto następujące pozycję bilansu: po stronie aktywów środki pieniężne oraz należności i rozliczenia, a po stronie pasywów nadwyżkę budżetu, zobowiązania wobec budżetów, pozostałe zobowiązania oraz inne pasywa. Kwoty wynikające z różnicy sumy poszczególnych pozycji aktywów i pasywów porównano z kwotą wolnych środków wykazywaną w poz. D17 sprawozdania Rb-NDS. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
- kwota wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku (8.788.737,67 zł) była zaniżona o 283.046,87 zł od kwoty wynikającej ze sprawozdania finansowego za 2013 rok (9.071.783,54 zł);
 - kwota wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (6.991.800,53 zł) była zgodna z kwotą wynikającą ze sprawozdania finansowego za 2014 rok;
 - kwota wolnych środków wynikająca z danych ujętych w sprawozdaniu finansowym za 2015 rok była niższa od kwoty wolnych środków wykazanych w pozycji D17 sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku o 8.024,59 zł;
 - kwota wolnych środków wynikająca z danych ujętych w sprawozdaniu finansowym za 2014 rok była niższa od kwoty wolnych środków wykazanych w pozycji D17 sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku o 5.774,59 zł;
 - kwota wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 marca 2016 roku (5.212.246,70 zł) była zgodna z kwotą wynikającą ze sprawozdania finansowego za 2015 rok.

Powyższe wskazuje, że w sprawozdaniu Rb-NDS za 2014 rok wykazano zaniżoną kwotę wolnych środków, w porównaniu do wyliczeń dokonanych na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym. Różnicę

zaobserwowano także wyliczając kwotę wolnych środków za 2014 i 2015 rok na podstawie sprawozdania finansowego i Rb-NDS. Kwotę 8.024,59 zł odnaleźć można w uwagach do pozycji „Pasywa” wyjaśnień do bilansu z wykonania budżetu Gminy Konstaktynowów Łódzki, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku (w dniu 23 kwietnia 2015 roku). Wskazano tam, że na poz. Skumulowany wynik budżetu składa się: [1] BO +13.573.430,77 zł, zwrot środków UE +889.727,31 zł, dochód 2013/2014 +8.024,59 zł; zmiana sposobu finansowania -2.250,00 zł, wynik 2013 -606.681,44 zł = 13.862.251,23 zł. Kontrolujący zwrócili się o wyjaśnienie kwoty różnicy w wysokości wolnych środków w 2015 roku, zbieżnej z kwotą wykazaną w ww. objaśnieniach do sprawozdania finansowego. W dniu 9 września 2016 roku Skarbnik Miasta Konstaktynowa Łódzkiego stwierdził jedynie, że „Różnica w bilansie o kwotę 8.024,59 zł wynika z dochodów zrealizowanych przez MOPS a nie przekazanych do gminy na dzień 31.12.2014 r. Ta różnica została w 2015 roku skorygowana”. Jednak, jak widać, kwota 8.024,59 zł nie została w pełni wyjaśniona i skorygowana, bowiem o tę właśnie kwotę różni się kwota wolnych środków wyliczona na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za 2015 rok.

W zakresie planowania i wykonywania budżetu

W związku z weryfikacją zachowania wskaźnika wynikającego z art. 242 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym to przepisem - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, stwierdzono wysokie wykonanie wolnych środków. Zgodnie z wyliczeniami, w 2013 roku kontrolowana jednostka uzyskała wolne środki w wysokości 9.071.783,54 zł, do wykorzystania w 2014 roku. W 2015 roku z kolei dysponowała kwotą 6.991.800,53 zł pozostałą z rozliczeń 2014 roku, a w 2016 roku dysponuje kwotą 5.212.246,70 zł (z rozliczenia 2015 roku). Jednocześnie w uchwale nr XLI/313/14 Rady Miejskiej w Konstaktynowie Łódzkim z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok wskazano na plan przychodów w kwocie ogółem 13.796.502,13 zł, w tym z tytułu wolnych środków w wysokości 6.316.502,13 zł (kwota niższa o 2.755.281,40 zł od kwoty, która Gmina dysponowała). W uchwale V/14/15 Rady Miejskiej w Konstaktynowie Łódzkim z dnia 22 stycznia 2015 roku wskazano na planowane przychody budżetu w kwocie 331.795,40 zł, w tym 100% z tytułu wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy (kwota niższa o 6.660.005,13 zł). Natomiast w uchwale nr XVIII/133/16 Rady Miejskiej w Konstaktynowie Łódzkim z dnia 28 stycznia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2016 rok zaplanowano przychody ogółem w kwocie 652.966,08 zł, w tym 100% z tytułu wolnych środków (kwota niższa o 4.559.280,62 zł).

Dokonując wyliczeń na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za 2013 rok, kwota uzyskanych wolnych środków na 2014 rok wynosiła 9.071.783,54 zł. Kontrolowana jednostka w odmienny sposób dokonała obliczenia

wartości wolnych środków wykazując w sprawozdaniu Rb-NDS kwotę 8.788.737,67 zł (różnica 283.045,87 zł). Niemniej jednak, będąc w posiadaniu tak znaczącej kwoty jednostka postanowiła wyemitować obligacje w kwocie 6.680.000,00 zł⁴, przy wykonanym w ostateczności deficycie w wysokości - 6.645.567,42 zł. Planując na IV kwartał deficyt w kwocie 11.759.913,69 zł, wykonano go jedynie w 56%. Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdawczości budżetowej, nie zrealizowano wszystkich wydatków (różnica między planem a wykonaniem wynosiła 4.236.448,93 zł, a zwiększyła się kwota zrealizowanych dochodów o 877.897,34 zł). Jednocześnie należy wskazać, że przez cały 2014 rok, w każdym z kwartałów, jednostka nie planowała zaangażować w pełni wolnych środków na pokrycie planowanego deficytu. Odnosząc się do pełnej puli wolnych środków uzyskanych w 2013 roku (do wykorzystania w 2014 roku), w I kwartale 2014 roku Gmina planowała zaangażować 5.541.507,00 zł, w II kwartale 4.651.779,69 zł, w III kwartale 4.651.179,69 zł, co stanowiło odpowiednio 61,09%, 51,28% oraz 51,27% tej wartości, jednocześnie planując przez cały ten okres I – III kwartał 2014 roku przychód, najpierw z tytułu kredytu/pożyczki w wysokości 7.480.000,00 zł, a następnie z tytułu emisji papierów wartościowych w wysokości 6.680.000,00 zł, który mógłby być odpowiednio niższy, gdyby kontrolowana jednostka zaangażowała pełną kwotę wolnych środków na pokrycie deficytu budżetu. W ostateczności na koniec 2014 roku Gmina Konstantynów Łódzki uzyskała deficyt w kwocie 6.645.567,42 zł oraz zaciągnęła zobowiązanie dłużne w wysokości 6.680.000,00 zł. Nie sposób nie zauważyć, że wolne środki, którymi Gmina dysponowała w pełni starczyłyby na pokrycie deficytu budżetu gminy (całkowity koszt odsetek od obligacji wyemitowanych w 2014 roku wynosił 3.574.753,25 zł). Jak wskazuje sprawozdanie Rb-NDS, w konsekwencji zmian budżetowych wolne środki nie zostały w ogóle zaangażowane na pokrycie deficytu i w kwocie 6.991.800,53 zł pozostały na kolejny rok budżetowy.

l.p.	Podstawa	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
		plan	Wykonanie	plan	wykonanie	Plan	wykonanie	plan	wykonanie
A	Dochody ogółem	50 008 537,06	12 879 186,31	45 015 806,39	24 042 095,63	45 228 117,39	35 506 156,99	46 416 899,79	47 294 797,13
A1	Dochody bieżące	42 783 047,00	12 649 536,16	43 171 636,33	23 484 630,84	43 371 947,33	34 576 715,17	44 432 529,73	45 318 747,71
A2	dochody majątkowe	7 225 490,06	229 650,15	1 844 170,06	557 464,79	1 854 170,06	929 441,82	1 984 370,06	1 976 049,42
B	Wydatki ogółem	62 379 444,06	11 476 395,45	56 496 986,08	22 270 180,66	58 557 297,08	31 890 523,74	58 176 813,48	53 940 364,55
B1	wydatki bieżące	42 783 047,00	10 955 571,45	43 158 636,33	21 598 767,37	43 355 947,33	31 013 863,11	44 223 478,73	42 333 336,94
B2	wydatki majątkowe	19 596 397,06	520 824,00	13 338 349,75	671 413,29	13 201 349,75	876 860,63	13 953 334,75	11 607 027,61
C	nadwyżka / deficyt	-12 370 907,00	-1 402 790,86	-11 481 179,69	-1 771 914,97	-13 329 179,69	-3 615 633,25	-11 759 913,69	-6 645 567,42
D1	przychody ogółem	13 796 502,13	9 678 464,98	12 906 774,82	9 678 464,98	13 156 774,82	9 678 464,96	13 585 508,82	15 468 737,67
D11	kredyty i pożyczki	7 480 000,00	0,00	7 480 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D111	UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D14	Papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00	6 680 000,00	0,00	6 680 000,00	6 680 000,00
D16	wolne środki	6 316 502,13	9 678 464,98	5 426 774,82	9 678 464,98	6 476 774,82	9 678 464,98	6 905 508,82	8 788 737,67
D16 1	w tym na deficyt	5 541 507,00	0,00	4 651 779,69	0,00	4 651 179,69	0,00	5 079 913,69	0,00
D17	inne źródła	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D2	Rozchody ogółem	1 425 595,13	192 337,76	1 425 595,13	386 675,52	1 825 595,13	581 013,28	1 625 595,13	1 825 595,13
D21	spłata kredytów i pożyczek	1 425 595,13	192 337,76	1 425 595,13	386 675,52	1 825 595,13	581 013,28	1 625 595,13	1 825 595,13
D21 1	na UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁴ Zgodnie z umową zawartą w dniu 14 października 2014 roku postanowiono wyemitować obligację na kwotę 6.680.000,00 zł, które to środki miały zostać przeznaczone na pokrycie planowanego deficytu budżetu Miasta Konstantynowa Łódzkiego.

W zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych

1. Podatnik podatku od nieruchomości od osób prawnych – (...) ⁵ w deklaracji na rok 2016 nie wykazał wartości budowli. (...) ⁶.

Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 716 ze zm.), budowlą jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Budowle podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 powoływanej ustawy.

Z ww. decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pabianicach wynikało zatem, że podatnik może być w posiadaniu obiektów budowlanych (budowli) podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

W toku kontroli RIO w Łodzi – w dniu 23 czerwca 2016 roku – podatnik złożył korektę deklaracji (...) ⁷. Wymiar podatku zwiększył się o kwotę 36.927 zł. Należy zwrócić uwagę, że podatnik nie dokonał wyceny wszystkich budowli, o których mowa w pozwoleniu na użytkowanie.

Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.), w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Powyższy przepis organ podatkowy winien także zastosować do podatników, o których mowa poniżej w punktach 2 i 3.

2. Podatnik podatku od nieruchomości od osób prawnych – (...) ⁸ – w deklaracjach na lata 2015-2016 wskazał wartość budowli na kwotę

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

237.842,00 zł (ogrodzenie, parking). W aktach podatnika znajdowała się decyzja nr 227/2014 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pabianicach z dnia 19 listopada 2014 roku. Decyzja stanowiła pozwolenie na użytkowanie (...) ⁹ m.in.: zewnętrznej instalacji wodociągowej; zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej; zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej; zewnętrznej instalacji energii elektrycznej; układu komunikacji wewnętrznej z parkingami; zjazdu z drogi gminnej – budowli w rozumieniu ustawy, które nie zostały opodatkowane.

3. Podatnik podatku od nieruchomości od osób prawnych – (...) ¹⁰ – w deklaracjach za lata 2014-2016 nie zadeklarował do opodatkowania budowli. W toku kontroli RIO w Łodzi – wezwany do złożenia wyjaśnień w powyższym zakresie – złożył m.in. korekty za ww. lata (data wpływu deklaracji – 3 sierpnia 2016 roku). Wartość budowli – 27.200 zł, co daje kwotę podatku 1.632 zł za ten okres.
4. Przypisu podatku na kontach podatników w podatku od nieruchomości od osób fizycznych dokonywano pod datą wydania decyzji. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 21 §1 pkt 2 ustawy – Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.
5. Odpisu podatku (dotyczy decyzji umorzeniowych) z kont podatników dokonywano niezwłocznie po wydaniu decyzji, a nie jej doręczeniu. Stosownie do §4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375), do udokumentowania przypisów lub odpisów służą m.in. decyzje. Zgodnie natomiast z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia. Decyzje, o których mowa w art. 67d (ulgi udzielane z urzędu), wiążą organ podatkowy od chwili ich wydania. Takie stanowisko zostało też wyrażone uchwałą nr 9/40/2016 z dnia 16 marca 2016 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

W zakresie dochodów z tytułu gospodarowania mieniem

1. Stwierdzono brak sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.), do

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy (art. 24 ust. 1 ustawy). Gminne zasoby nieruchomości mogą być wykorzystywane na cele rozwojowe gmin i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych (art. 24 ust. 2 ustawy). Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 24 ust. 3 ustawy).

Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (art. 25 ust. 1-2 ustawy).

Do czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 zalicza się m.in.: sporządzanie planu wykorzystania zasobu (pkt 3). Zgodnie z art. 23 ust. 1d – plany wykorzystania zasobu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, opracowuje się na okres 3 lat. Plany zawierają w szczególności: [1] zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste; [2] prognozę: a) – dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu, b) – poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, c) – wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, d) – dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości; [3] program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

2. Cena wywoławcza nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży była ustalana jako cena netto (bez podatku VAT). Od dnia 25 lipca 2014 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. poz. 915). Stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. W okresie wcześniejszym obowiązywała ustawa z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 385). Zgodnie z ówczesnie obowiązującym art. 3 ust. 1 pkt 1, ceną była wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Mając na uwadze definicję

ustawową ceny, w obecnej i poprzedniej ustawie, cena wywoławcza jest to cena uwzględniająca ewentualny podatek od towarów i usług.

3. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wykazie określa się termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy. Termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu. Stwierdzono nieprawidłowe obliczanie ww. terminu, np. w przypadku sprzedaży działek nr 90/66 oraz 90/31 – wykaz wywieszono w dniu 1 lipca 2014 roku, stąd termin 6 tygodni upływał z dniem 12 sierpnia 2014 roku (w wykazie wskazano 11 sierpnia). Zgodnie z art. 112 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.), termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca.
4. W ogłoszeniu o II przetargu na sprzedaż nieruchomości (działki nr 90/66 oraz 90/31) nie zawarto terminu przeprowadzenia I przetargu, czym naruszono art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - w ogłoszeniu o przetargu podaje się terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.
5. Pierwszy przetarg na zbycie nieruchomości – działki nr 265/5, 266/9, 267/5, 268/9, 425/18, 425/19 oraz działki nr 266/10 i 268/10 – wszczęto z naruszeniem art. 38 ust. 2 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem, ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy. Zgodnie z wykazem, termin ten upływał w dniu 3 lipca 2014 roku (prawidłowo winno być 4 lipca 2014 roku), natomiast przetarg został ogłoszony w dniu 13 czerwca 2014 roku. Powyższa uwaga dotyczy też I przetargu na zbycie nieruchomości – działka nr 90/71 oraz działki nr 90/18, 90/70, 90/73. Termin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 upływał z dniem 2 listopada 2015 roku, natomiast przetarg ogłoszono w dniu 13 października 2015 roku.
6. W niektórych przypadkach stwierdzono brak potwierdzenia, że osoba ustalona jako nabywca nieruchomości została poinformowana w sposób wskazany w ustawie o dacie podpisania aktu notarialnego. Zgodnie z art. 41 ust. 1 ww. ustawy, organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. W zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu (art. 41 ust. 2 ustawy).

7. W przypadku sprzedaży działek o numerach 90/63 i 90/64, w drodze bezprzetargowej, z protokołu uzgodnień z dnia 7 stycznia 2014 roku wynikało, iż nabywca miał wpłacić cenę nabycia w terminie 14 dni od dnia zawarcia aktu notarialnego. Zgodnie z art. 70 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, cena nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej lub w drodze rokowań, o których mowa w art. 37 ust. 2 i 3 oraz w art. 39 ust. 2, może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż 10 lat. Wierzytelność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do nabywcy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w szczególności przez ustanowienie hipoteki. Pierwsza rata podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości, a następne raty wraz z oprocentowaniem podlegają zapłacie w terminach ustalonych przez strony w umowie – jednorazowa płatność jest w praktyce pierwszą i jedyną ratą. W przedmiotowym stanie faktycznym akt notarialny zawarto w dniu 24 kwietnia 2014 roku, a wpłata wpłynęła na rachunek Gminy Konstantynów Łódzki w dniu 13 maja 2014 roku.
8. W przypadku sprzedaży działki nr 38/3, w drodze bezprzetargowej, z protokołu uzgodnień z dnia 15 maja 2014 roku wynikało, iż nabywca miał wpłacić cenę nabycia w kwocie 96.400,00 zł w następujących terminach: [1] 60.000,00 zł – w terminie 14 dnia od dnia zawarcia aktu notarialnego; [2] 36.400,00 zł – w terminie do 15 grudnia 2014 roku. Takie określenie terminu zapłaty I raty naruszało powołany wcześniej art. 70 ust. 2 ustawy. Ponadto, w przedstawionym stanie faktycznym cenę rozłożono na raty, której zapłata winna zostać zabezpieczona hipoteką, jednak zaniechano tej czynności. Akt notarialny zawarto w dniu 16 czerwca 2014 roku. Wpłaty dokonane na poczet I raty: [1] 1 lipca 2014 roku – 23.000,00 zł na rachunek bankowy Gminy Konstantynów Łódzki; [2] 1 lipca 2014 roku – 17.000,00 zł plus 6,06 zł odsetek w (kasa UM); [3] 25 sierpnia 2014 roku – 10.000,00 zł plus 199,45 zł odsetek (kasa UM); [4] 8 września 2014 roku – 10.000,00 zł plus 249,32 zł odsetek (kasa UM). Na prośbę nabywcy płatność pozostałej części należności przesunięto na dzień 30 czerwca 2015 roku (akt notarialny z dnia 30 grudnia 2014 roku jako aneks do umowy sprzedaży). Wpłaty dokonano w dniu: [1] 1 lipca 2015 roku – 32.500,00 zł (rachunek bankowy); [2] 1 lipca 2015 roku – 3.901,95 zł (kasa UM). Łącznie wpłaty wyniosły 96.401,95 zł plus 454,83 zł odsetek. Stosownie do art. 70 ust. 3 ustawy, rozłożona na raty niespłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.
9. Na podstawie § 9 ust. 6 uchwały nr XLVII/494/09 z dnia 23 grudnia 2009 roku w sprawie zasad nabywania nieruchomości na własność Gminy Konstantynów Łódzki, ich zbywania, zamiany i darowizny, zbywania lokali mieszkalnych, obciążania prawami rzeczowymi ograniczonymi, użytkowania, wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata – pobierano od nabywców lokali opłatę na poczet wyceny lokalu: *„Nabywcę lokalu mieszkalnego poza zapłatą ceny sprzedaży obciąża obowiązek pokrycia kosztów sporządzenia dokumentacji wymaganej przy sprzedaży lokalu”*.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 25 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami – wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, w odniesieniu do gminnego zasobu nieruchomości zapewniają wycenę nieruchomości. W myśl przepisu art. 35 ust. 1 ww. ustawy, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o jego sporządzeniu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych urzędu. W sporządzonym wykazie, oprócz danych charakteryzujących nieruchomość, tj. m.in. oznaczenia według księgi wieczystej, powierzchni i opisu oraz przeznaczenia nieruchomości, należy podać jej cenę. Art. 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami przesądza, że określenia wartości nieruchomości mogą dokonać jedynie rzeczoznawcy majątkowi. Pisemna opinia o wartości nieruchomości sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego przybiera formę operatu szacunkowego. Właściwy organ, jako dysponent mienia publicznego ma, więc ustawowy obowiązek zapewnić wycenę takiego majątku. Ponadto, należy zwrócić uwagę art. 35 ust.1 przedmiotowej ustawy, zgodnie z którym – wprowadzenie mienia publicznego do obrotu, wymaga sporządzenia w odpowiedniej formie wykazu nieruchomości, zawierającego m.in. jej cenę. Jak wynika z powyższego, określenie wartości mienia komunalnego musi nastąpić przed podaniem do publicznej wiadomości zestawienia nieruchomości przeznaczonych do obrotu. Należy także wskazać, że nie istnieją normy umożliwiające dysponentom mienia publicznego przerzucenie kosztów sporządzenia operatu szacunkowego wyceny nieruchomości na potencjalnego nabywcę nieruchomości. Nie znajduje również uzasadnienia działanie organów polegające na obciążaniu tym wydatkiem potencjalnego kupującego, nawet w sytuacji, gdy do planowanej transakcji nie dojdzie z winy nierzetelnego kontrahenta. Podkreślenia wymaga, że z mocy ustawy o gospodarce nieruchomościami ryzyko poniesienia kosztów wyceny nieruchomości publicznych obciąża właściwe organy, jako dysponentów tego mienia. Jednostka samorządu terytorialnego wykonując zadania związane z gospodarowaniem zasobem nieruchomości stanowiących jej własność zobowiązana jest do podejmowania określonych czynności, a koszty realizacji prawnie wyznaczonych powinności nie mogą obciążać innych podmiotów. Zaprezentowane stanowisko zostało potwierdzone, m.in., w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 stycznia 2012 roku, sygn. akt I OSK 1807/11. Rozpatrując sprawę ze skargi na uchwałę rady gminy w przedmiocie zasad udzielania bonifikat od ceny sprzedaży nieruchomości stanowiących własność gminy, Sąd zwrócił uwagę, że sprzeczne z postanowieniami ustawy o gospodarce nieruchomościami jest przerzucanie obowiązku pokrycia kosztów związanych z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży, na potencjalnego nabywcę. Stosownie do treści art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - dysponenti mienia publicznego są jedynymi podmiotami zobowiązanymi do zapewnienia wyceny nieruchomości, należących do Skarbu Państwa bądź jednostki samorządu terytorialnego. Stąd

gminy (jst), przygotowując lokale komunalne do zbycia, nie mogą żądać, aby ich nabywcy pokryli koszt opracowania operatu szacunkowego sporządzanego przez rzeczoznawcę majątkowego.

W zakresie udzielania zamówień publicznych, wydatków na usługi

1. W jednostce brak było regulacji wewnętrznych dotyczących udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Jednocześnie standardy kontroli zarządczej wymagają dokumentowania systemu kontroli zarządczej, w związku z czym jednostka powinna dokonać analizy potrzeby wprowadzenia regulacji odnoszących się do zasad i trybu wydatkowania środków na zakup usług, dostaw lub robót budowlanych o wartości, która nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro.
2. W dniu 1 kwietnia 2014 roku Gmina Konstantynów Łódzki, reprezentowana przez Burmistrza Henryka Brzyszcza, przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta Anny Łosiak, zawarła umowę nr PF.272.1.2014.PK z Biurem Usług Inwestycyjnych Ciechański & Haładaj Sp. j. na pełnienie nadzoru inwestorskiego przy realizacji inwestycji pn. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej Terenów Przemysłowych dla Konstantynowa Łódzkiego – za wynagrodzeniem w kwocie 121.770,00 zł w terminie od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. Wykonawcę wybrano bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, z naruszeniem art. 7 ust.3 ww. ustawy, zgodnie z którym – zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy. Wskazać należy, że zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.) - w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy, przepisów powoływanej ustawy nie stosowało się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.
3. Stwierdzono przypadki nieterminowego regulowania niektórych należności wynikających m.in. z umowy wskazanej powyżej oraz z umów wskazanych w protokole kontroli dotyczących odbioru i zagospodarowania odpadów. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z powołanym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Stwierdzono liczne przypadki (szczegółowo opisane w protokole kontroli), naruszenia art. 16g ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1888),

zgodnie z którym to przepisem - składniki majątku, o których mowa w art. 16a-16c, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 9 ust. 1 najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 4. Dodatkowo zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1047), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W kontrolowanych przypadkach opóźnienia w zakresie wprowadzania środków trwałych do ewidencji sięgały od kilku do kilkunastu miesięcy.

2. W zakresie inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych stwierdzono, że jedynym potwierdzeniem zinwentaryzowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych było pismo inspektora Urzędu z dnia 15 stycznia 2016 roku, w którym potwierdzono salda rachunków bankowych, nie stwierdzając nieprawidłowości. Jednocześnie przedmiotowy dokument nie zawierał wyszczególnienia kont księgowych oraz sald, które zostały zinwentaryzowane. Pod pismo te nie załączono także wydruków z ewidencji księgowych celem potwierdzenia i udokumentowania czynności inwentaryzacyjnych, co w konsekwencji uniemożliwiało potwierdzenie, które konta i salda zostały zinwentaryzowane. Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
3. W zakresie inwentaryzacji należności, pożyczek i zobowiązań, w dokumentacji przedstawionej do kontroli znajdowało się pismo inspektora Urzędu z dnia 15 stycznia 2016 roku, w którym stwierdzono że „w związku z przeprowadzaną inwentaryzacją pożyczek i zobowiązań, według Zarządzenia Burmistrza Konstąntynowa Łódzkiego z dn. 24 listopada 2015 r §1 pkt. 2f, potwierdzono salda na nich występujące na dzień 31-12-2015. Rozbieżności nie stwierdzono”. W piśmie także nie wskazano na numery kont księgowych oraz zinwentaryzowane salda. Pod pismo te nie załączono także wydruków z ewidencji księgowych celem potwierdzenia i udokumentowania czynności inwentaryzacyjnych, co w konsekwencji uniemożliwiało potwierdzenie, które konta i salda zostały zinwentaryzowane i czy dokonano pełnej, wymaganej regulacjami inwentaryzacji. Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ustawy o rachunkowości. Jednocześnie, co szczegółowo opisano w protokole kontroli, kontrolowana jednostka otrzymała od podmiotów, u których na dzień 31 grudnia 2015 roku posiadała zobowiązania, potwierdzenia sald rachunków kredytów i pożyczek. W zakresie kredytów potwierdzenia sald przekazał Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Łódzkim (dwa kredyty – kwota zobowiązania ogółem 2.597.192,00 zł), w zakresie obligacji – PKO Bank Polski S.A. Jednocześnie odnosząc się do zobowiązania z tytułu pożyczek kontrolowana jednostka dysponowała tylko potwierdzeniem sald przekazanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – z dnia 31 października 2015 roku 98.038,90 zł. Saldo to odbiegało od salda konta

260 na dzień 31 grudnia 2016 roku, które wynosiło 87.798,38 zł. Powyższe wskazuje, że saldo wykazane w piśmie z WFOŚiGW w Łodzi na dzień 31 października 2015 roku nie jest saldem rzeczywistym widniejącym na dzień 31 grudnia 2015 roku w księgach rachunkowych Gminy Konstancynów Łódzki, co wskazuje na nieprawidłową inwentaryzację salda konta 260.

4. W dokumentacji przedstawionej do kontroli, potwierdzającej przeprowadzenie inwentaryzacji drogą weryfikacji sald kontrolujący otrzymali tabelaryczne zestawienie sald zinwentaryzowanych przez kontrolowaną jednostkę dla czterech jednostek rejestrowych: JWUM, JDUM, OPUM, GOK, Urząd Miejski. Z uwagi na fakt, że ponownie nie udokumentowano i nie powiązano wyników inwentaryzacji z zapisami z ksiąg rachunkowych, tzn. pod sporządzone tabele nie załączono wydruków z ewidencji księgowej, kontrolujący dokonali porównania kwot ujętych w przedmiotowych tabelach z wartościami księgowymi dla jednostek: GOK, FP, OPUM, JDUM, JWUM, DEP, ORGAN, JDSP, ZFŚS, KM dla wszystkich kont bilansowych – zestawienia obrotów i sald na podstawie którego, zgodnie z informacją Głównej Księgowej w 2015 roku sporządzano sprawozdania finansowe. W 10 przypadkach stwierdzono brak zgodności pomiędzy saldami „zinwentaryzowanymi”, a tymi, które wynikały z zestawienia obrotów i sald za 2015 rok. Jednocześnie, co szczegółowo opisano w protokole kontroli, w kontrolowanej jednostce funkcjonują następujące jednostki księgowe: JDUM, JDSP, JWUM, OPUM, GOK, DEP, KM, FP, ZFŚS, KM. W związku z powyższym inwentaryzacją powinny zostać objęte właściwe konta księgowe z wszystkich ww. rejestrów, w tym i konta organu, które zostały pominięte w inwentaryzacji. Jednocześnie, Urząd Miejski w Konstancynowie Łódzkim nie prowadził jednostki księgowej „URZĄD MIEJSKI” co oznaczało, że konta zinwentaryzowane w ramach ww. jednostki, powinny zostać ujęte w zestawieniu właściwym dla prowadzonych rejestrów (JDUM, JWUM, OPUM itp.).

Dane uzyskane w wyniku porównania przedstawiono w poniższej tabeli:

Jednostka księgowa	konto	Przeznaczenie konta	Saldo Wn	Saldo Ma	Saldo wynikające z ewidencji księgowej	
					Wn	Ma
A	B	C	D	E	F	G
U O K	221-03	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami	316.627,60	20.320,38	316.627,60	20.320,38
JDUM	030-01	Udziały	479.441,00	0,00	24.672.000,00	0,00
	221-03	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami	1.405.320,07	5.843,50	9.588.150,84	91.052,06
	225-03	Rozrachunki z budżetami	0,00	19.112,00	0,00	19.112,00
	240-04	Pozostałe rozrachunki – Organ	19.112,00	0,00	19.112,00	0,00
	240-11	Pozostałe rozrachunki – egzekucje	0,00	0,00	145,94	0,00
	290-01	Odpisy aktualizacyjne	0,00	623.658,79	0,00	623.658,79
JWUM	201-01	Rozrachunku z dostawcami i odbiorcami	0,00	469.911,32	227,94	469.911,32
	225-01	Rozrachunki z budżetami	0,00	28.694,00	0,00	28.694,00
	229-01	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	0,00	35.891,10	0,00	35.891,10
	229-02		0,00	39.355,08	0,00	39.355,08
	229-03		0,00	24.154,00	0,00	24.154,00
	229-04		0,00	4.434,37	0,00	4.434,37
	229-13		0,00	41.204,80	0,00	41.204,80
	229-14		0,00	4.095,35	0,00	4.049,38
	231-01		Pozostałe rozrachunki z pracownikami	0,00	0,00	0,00
	231-13	0,00		240.963,44	0,00	240.963,44
	231-02	0,00		0,00	0,00	0,00
	240-01	Pozostałe rozrachunki		0,00	0,00	0,00

OPUM	221-03	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	2.499.442,56	64.888,18	9.588.150,84	91.052,06
	240-04	Pozostałe rozrachunki – Organ	0,00	0,00	19.112,00	0,00
	240-11	Pozostałe rozrachunki egzekucja	145,94	0,00	145,94	0,00
URZĄD MIASTA	011	Środki Trwałe	127.608.563,49	0,00	130.062.844,91	0,00
	013	Pozostałe środki trwałe	911.100,70	0,00	911.100,70	0,00
	020	Wartości niematerialne i prawne	1.323.204,51	0,00	1.323.204,51	0,00
	080	Inwestycje (środki trwałe w budowie)	5.540.962,03	0,00	3.389.523,57	0,00
	071	Umorzenie środków trwałych	0,00	25.531.555,82	0,00	29.223.368,05
	072	Umorzenie pozostałych środków trwałych	0,00	803.460,49	0,00	1.005.126,52

Porównując dane dotyczące wszystkich „rejestrów”, których konta księgowe powinny zostać zinwentaryzowane stwierdzono:

- brak inwentaryzacji kont: [1] 224-01 - „Rozrachunki budżetu – urzędy skarbowe”, gdzie saldo Wn na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 11.038,50 zł, [2] 224-02 - „Rozrachunki budżetu – udziały”, gdzie saldo Wn na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 411.364,00 zł;
- brak inwentaryzacji kont: [1] 225-04 - „Rozrachunki z budżetami Skarb Państwa”, gdzie saldo na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 5.367.210,56 zł;
- brak inwentaryzacji konta 226-01 - „Długoterminowe należności budżetowe”, gdzie saldo Wn na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 689.800,27 zł;
- brak inwentaryzacji konta 234-02 - „Rozrachunki z pracownikami”, gdzie saldo Wn na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 52.190,00 zł;
- podwójne i niezgodne ze stanem faktycznym dokonanie inwentaryzacji salda konta 221-03 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – zaległości lat ubiegłych”, gdzie saldo Wn na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiło 9.588.150,84 zł, a saldo Ma 91.052,06 zł. Jak wskazano w powyższej tabeli kontrolowana jednostka dokonała inwentaryzacji salda konta 221-03 w ramach inwentaryzacji jednostki JDUM, wskazując Saldo Wn 1.405.320,07 zł, saldo Ma 5.843,50 zł, oraz jednostki OPUM, wskazując saldo Wn 2.499.442,56 zł i saldo Ma 64.888,18 zł;
- w zestawieniu obrotów i sald objętym analizą w ramach kontroli czynności inwentaryzacyjnych stwierdzono występowanie ogółem 19 kont 240, w tym na 12 z nich wykazane było saldo na dzień 31 grudnia 2015 roku. Inwentaryzacją objęto natomiast jedynie dwukrotnie konta 240-04 i 240-11 przy dwóch jednostkach, z tym, że w przypadku inwentaryzacji konta 240-11 JDUM wskazano, że saldo Wn i Ma konta wynosi 0,00 zł, gdy w rzeczywistości konto to wykazywało saldo Wn w kwocie 145,94 zł, co zostało potwierdzone w inwentaryzacji konta w jednostce OPUM. Z kolei w jednostce OPUM, przy koncie 240-04 wskazano, że jego saldo WN i Ma wynosi 0,00 zł, w sytuacji gdy w rzeczywistości saldo Wn wynosiło 19.112,00 zł, na co wskazała inwentaryzacja w ramach jednostki JDUM. Dodatkowo nie objęto inwentaryzacją pozostałych 10 kont księgowych, w których na dzień 31 grudnia 2015 roku stwierdzono występowanie salda: 240-12 - „Pozostałe rozrachunki – niespecyfikowane”, saldo Ma 2.532,50 zł; 240-03 - „Pozostałe rozrachunki – odsetki”, saldo Ma 281.915,97 zł; 240-05 - „Pozostałe rozrachunki – wadia”, saldo Ma 50,00 zł; 240-06 - „Pozostałe rozrachunki –

zabezpieczenia pieniężne”, saldo Ma 172.979,81 zł; 240-07 - „Zabezpieczenia niepieniężne”, gdzie saldo Ma wynosiło 1.664.100,89 zł; 240-08 - „Pozostałe rozrachunki - depozyt MOPS”, saldo Ma 70,60 zł; 240-10 - „Pozostałe rozrachunki - odsetki”, saldo Ma 89.655,17 zł; 240-15 - „Pozostałe rozrachunki - kaucje mieszkaniowe”, saldo Ma 93.924,34 zł; 240-O-01 - „Pozostałe rozrachunki - Gmina”, saldo Wn 249,73 zł, saldo Ma 19.247,17 zł; 240-01 - „Pozostałe rozrachunki”, saldo Ma 13,69 zł;

- brak inwentaryzacji kont pozostałych 6 jednostek księgowych, w tym organu.
5. W zakresie inwentaryzacji gruntów stwierdzono naruszenie art. 27 ustawy o rachunkowości, w zakresie obowiązku jej należytego udokumentowania. W dokumentacji przedstawionej kontrolującym znajdowało się jedynie „Zestawienie inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze weryfikacji” dla jednostki URZĄD MIEJSKI w Konstancynie dokonane na dzień 30 listopada 2015 roku, wskazujące na: [1] symbol konta 011; [2] nazwę konta: środki trwałe; [3] stan konta przed weryfikacją Wn 127.608.563,49 zł, Ma 0,00 zł, [4] stan konta po weryfikacji Wn 127.608.563,49 zł, Ma 0,00 zł; [5] Różnice inwentaryzacyjne Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł; [6] Uwagi „-”. W dokumentacji z czynności inwentaryzacyjnych znajdowało się dodatkowo pismo Skarbnika Miasta skierowane do Kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej i Nieruchomości Piotra Szefera z dnia 14 stycznia 2016 roku, w którym wskazano, że „Referat Finansów, w związku z przeprowadzaną inwentaryzacją środków trwałych i pozostałych środków trwałych według stanu na dzień 30 listopada 2015 roku, na podstawie zarządzenia nr 57/14 Burmistrza Konstancynowa Łódzkiego z dnia 24 listopada 2015 r., zwraca się z prośbą o potwierdzenie składników majątku Gminy Konstancynów Łódzki zgodnie z załączonym zestawieniem w terminie do dnia 15.01.2016 r.” Dokument przedstawiony kontrolującym nie zawierał żadnego zestawienia. W odpowiedzi na powyższe, na tym samym dokumencie znajduje się informacja z datą 15 stycznia 2016 roku Kierownika Piotra Szefera o treści „Potwierdzamy, iż dokonaliśmy inwentaryzacji powierzonych nam składników majątku Gminy Konstancynów Łódzki i stan umieszczony w załączonych wykazach jest zgodny na dzień 30.11.2015 r.”. Pod wyżej wymienioną korespondencję załączono dokument o nazwie „Uzgodnienie salda konta 011: grunty stanowiące własność Gminy Konstancynów Łódzki do inwentaryzacji na dzień 30.11.2015 r. z Referatem Gospodarki Przestrzennej i Nieruchomości”, podpisane przez Kierownika Referatu oraz Skarbnika Miasta. Wskazano w nim, iż „(...) Na podstawie wydruku dokonanego z ewidencji analitycznej Referatu Finansów stan konta: grunty Gminy Konstancynów Łódzki na dzień 30.11.2015 wynosi 27.516.685,87 zł”. Nie stwierdzono niezgodności. Z kolei saldo Wn konta 011-00 Grupa 00 Grunty na dzień 31 grudnia 2015 roku, tj. na dzień na który należało przeprowadzić czynności inwentaryzacyjne, wynosiło 27.615.217,87 zł (różnica 98.532,00 zł).

W zakresie dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych

W roku 2015 na rzecz samorządowych instytucji kultury – Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej – przekazano dotacje podmiotowe

w kwotach odpowiednio 788.600,00 zł oraz 431.100,00 zł. Kontrolującym przedłożono sprawozdania z wykonania planu finansowego MOK oraz MBP, które zostały sporządzone w czerwcu 2016 rok. Zgodnie z art. 126 ustawy o finansach publicznych, dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Zgodnie natomiast z art. 251 ust. 1 powołanej ustawy, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, a zatem ww. termin jest jednocześnie terminem do rozliczenia dotacji. Dotujący zatem musi posiadać wiedzę, że dotacja udzielona z budżetu została w sposób prawidłowy wykorzystana. Zgodnie bowiem z art. 247 ust. 2 ustawy, zarząd jednostki samorządu terytorialnego sprawuje ogólny nadzór nad realizacją, określonych uchwałą budżetową, dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia ponoszą pracownicy Urzędu Miejskiego w Konstancynie Łódzkim w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące wnioski pokontrolne:

1. Dostosować obowiązującą w jednostce politykę rachunkowości do regulacji wynikających z art. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności poprzez wyodrębnienie w niej wszystkich funkcjonujących w urządzeniach księgowych Urzędu Miejskiego w Konstancynie Łódzkim jednostek księgowych, na których ewidencjonowane są operacje gospodarcze.
2. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie ewidencji księgowej na koncie 130.
3. Ewidencję księgową na koncie 909 - „Rozliczenia międzyokresowe”, prowadzić zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, tj. po stronie Wn konta ujmować w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów, a na stronie Ma przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów. Saldo konta 909 wykazywać we właściwej pozycji sprawozdania finansowego Gminy Konstantynów Łódzki.

4. Dokonać weryfikacji salda konta 225-04 w wysokości 5.367.210,56 zł w oparciu o informacje zawarte we wcześniejszej części wystąpienia pokontrolnego, celem uporządkowania zapisów księgowych oraz aktualizacji odpisów na koncie służącym do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu podatków, nadwyżek środków obrotowych, wpłat z zysku do budżetu, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.
5. Zapewnić spójne wykazywanie danych dotyczących wyłączeń z relacji ograniczającej spłatę zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w sprawozdaniach Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz w wieloletniej prognozie finansowej.
6. Sprawozdania jednostkowe dla Urzędu Miejskiego w Konstantynie Łódzkim z wykonania planu dochodów i planu wydatków (Rb-27S i Rb-28S) sporządzać zgodnie z regulacjami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
7. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniu Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, prawidłowej kwoty wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
8. Zapewnić należyte monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu, podejmując – w uzasadnionych przypadkach - w trakcie roku budżetowego decyzje korygujące pierwotne założenia. W sytuacji zaplanowania deficytu i faktycznego wykonywania budżetu z mniejszym deficytem niż zakładany dokonywać analizy potrzeby zaciągania zobowiązań dłużnych na sfinansowanie deficytu, mając także na względzie kwotę wolnych środków, którymi dysponuje jednostka, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
9. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne), o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
10. Przypisu i odpisu kwoty zobowiązania podatkowego dokonywać po doręczeniu podatnikowi odpowiednio decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania oraz decyzji o jego umorzeniu (umorzeniu zaległości podatkowej).
11. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym

terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

12. Zapewnić sporządzanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z art. 25 ust.1 i 2 i art. 23 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
13. Zapewnić przestrzeganie art. 35 ust.1 pkt 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w zakresie terminu przewidzianego na złożenie wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości.
14. W ogłoszeniu o II przetargu na zbycie nieruchomości wskazywać termin przeprowadzenia I przetargu, zgodnie z wymogiem określonym w art. 38 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
15. Ogłaszać pierwszy przetarg na zbycie nieruchomości z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, czyli nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy.
16. Zapewnić przestrzeganie art. 70 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - cena nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej lub w drodze rokowań, o których mowa w art. 37 ust. 2 i 3 oraz w art. 39 ust. 2, może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż 10 lat. Wierzytelność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do nabywcy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w szczególności przez ustanowienie hipoteki. Pierwsza rata podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości, a następne raty wraz z oprocentowaniem podlegają zapłacie w terminach ustalonych przez strony w umowie.
17. Podawać do publicznej wiadomości cenę wywoławczą zgodnie z wymogami dotyczącymi informowania o cenach wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług.
18. Zapewnić przestrzeganie art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. W zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu.
19. Zwiększyć nadzór nad komórką organizacyjną zajmującą się sprawami z zakresu gospodarki nieruchomościami.
20. Dokonać analizy w zakresie wprowadzenia regulacji wewnętrznych dotyczących udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

21. Dla zamówień, których wartość przekracza kwotę wskazaną w art. 4 pkt 8 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, prowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z procedurami wskazanymi w tej ustawie.
22. Terminowo regulować zobowiązania finansowe, zgodnie z wymogiem określonym w art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
23. Przestrzegać regulacji art. 16g ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którym to przepisem - składniki majątku, o których mowa w art. 16a-16c, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 9 ust. 1 najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania.
24. Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
25. Zobowiązać członków Komisji inwentaryzacyjnej, w zakresie przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, do stosownego powiązania jej wyników z zapisami księgowymi i właściwego udokumentowania, co jest wymagane przez art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
26. Zapewnić prawidłowe i rzetelne inwentaryzowanie składników majątkowych Gminy Konstantynów Łódzki, stosownie do wymogów wynikających z art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
27. Dokonać analizy obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Konstantynowie Łódzkim Instrukcji inwentaryzacyjnej, w celu wprowadzenia mechanizmów i procedur zapobiegających zaistnieniu ujawnionych nieprawidłowości.
28. W ramach sprawowanego nadzoru nad samorządowymi instytucjami kultury, zobowiązać ww. podmioty do terminowego rozliczania dotacji podmiotowych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkiej.
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkiej.

3. aa.